GEMEENTE
Stadskanaal

Raadsvergadering : 27 juni 2022

Voorstelnr. : Z-22-101156/D/22/246914

Onderwerp : **Jaarrekening en jaarverslag 2021 en Ontwerpbegroting 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid en Zorg**

Stadskanaal, 10 juni 2022

Beslispunten

1. Kennis nemen van de jaarrekening en het jaarverslag 2021 van de GR PG&Z.
2. Kennis nemen van de Ontwerpbegroting 2023 van de GR PG&Z.
3. Geen zienswijze in te dienen inzake de Ontwerpbegroting 2023 van de GR PG&Z.
4. De consequenties na vaststelling van de Ontwerpbegroting 2023 van de GR PG&Z, te verwerken in de gemeentelijke begroting 2023.
5. Het DB van de GR PG&Z op de hoogte brengen van dit besluit.

Aan de raad

Inleiding

De taken op het gebied van de Publieke Gezondheid zijn door de Groninger gemeenten gedelegeerd aan de Gemeentelijke Geneeskundige Dienst (GGD) Groningen. De colleges van B&W van de Groninger gemeenten hebben hun samenwerkingsafspraken vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid en Zorg (GR PG&Z). GGD Groningen legt over de uitvoering daarvan verantwoording af aan het Algemeen Bestuur (AB) PG&Z. De inkoop van Jeugdhulp hebben de Groninger gemeenten gemandateerd aan het Dagelijks bestuur (DB) PG&Z. De Regionale Inkoop Groninger Gemeenten (RIGG) voert uit en legt verantwoording af aan het DB PG&Z. Het DB van de GR PG&Z biedt u met een begeleidende brief (bijlage 1) de volgende financiële stukken aan:
- Jaarrekening en Jaarverslag 2021 (Bijlage 2)
- Ontwerpbegroting 2023 (Bijlage 3)

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (artikel 35) wordt uw raad in de gelegenheid gesteld een zienswijze kenbaar te maken op de Ontwerpbegroting 2023. Het jaarverslag annex jaarrekening 2021 wordt vastgesteld door het AB van de GR PG&Z. Formeel is hier geen rol weggelegd voor ons college en uw raad. U kunt kennisnemen van de stukken. De inhoud kan echter wel worden betrokken bij uw beraadslagingen. Binnen de GR PG&Z zijn twee uitvoeringsorganisaties actief namelijk de GGD en de RIGG. Hieronder vindt u een samenvatting van de belangrijkste inhoudelijke en financiële ontwikkelingen.

Jaarrekening en Jaarverslag 2021

Algemeen

GGD en RIGG leggen in het jaarverslag inhoudelijk verantwoording af in de programmaverantwoording. In de programmaverantwoording wordt per (deel)programma verantwoording afgelegd over wat is bereikt, wat er voor gedaan is en wat het heeft gekost. Ook de verplichte paragrafen maken onderdeel uit van het jaarverslag.

Jaarverslag GGD 2021

Het motto van GGD Groningen is 'samen werken aan gezondheid'. Zo'n 420 GGD-professionals werken dagelijks aan de gezondheid, het welzijn en de veiligheid van alle inwoners van de provincie Groningen. Dit doen zij namens alle Groninger gemeenten. Gezondheid bevorderen, preventie en positieve gezondheid zijn daarbij belangrijke aandachtspunten.
Ook in 2021 heeft de coronapandemie de hele wereld in de greep. Vanaf het begin van de pandemie hebben de GGD'en een cruciale rol in de bestrijding van het coronavirus vanwege de wettelijke taak op het gebied van infectiebestrijding.
Om de GGD-taken op het gebied van corona uit te kunnen voeren is GGD Groningen in 2020 en 2021 steeds verder uitgebreid. Begin 2022 staat er een Covid-organisatie waar ruim 700 medewerkers (voornamelijk tijdelijk ingehuurd) werkzaam zijn.
In 2021 heeft GGD Groningen, ondanks de coronacrisis, haar bestaande dienstverlening grotendeels gecontinueerd. Enkele inhoudelijke thema's die in 2021 veel aandacht vroegen:

- Inzet Jeugd Gezondheids Zorg (JGZ) op belangrijkste pijlers van de landelijke JGZ Preventieagenda
- Meer gebruiken van digitale toepassingen, zoals social media, JGZ GroeiGids app, digitale consulten
- Investeren in de ketenaanpak op het gebied van geboortezorg
- Ondersteuning van gemeenten bij de invoering van de Omgevingswet
- Toekomst forensische geneeskunde
- Gezondheidsbevordering met onder andere het programma Jong Leren Eten, Gezonde School en de website 'Gezond Leven in Groningen'
- Gezondheidsproblemen als gevolg van de gaswinning
- Ondersteuning van het Preventie Overleg Groningen
- Versterking monitoring-gegevens in relatie tot de Dienst Verlenings Overeenkomst (DVO)
- Voorbereiding nieuw meerjarenbeleidsplan 2022-2025.

Begin 2021 is het proces gestart om tot een contouren van de Meerjarenagenda 2022-2025 Publieke Gezondheid te komen. De notitie Contouren Meerjarenagenda 2022-2025 is vanaf medio 2021 opgesteld in afstemming met Ambtelijk Overleg Gezondheid (AOG)-vertegenwoordiging en de voorbereidingscommissie, bestaande uit de voorzitter PG&Z, portefeuillehouder PG en hun ambtelijk ondersteuners, voorzitter Strategisch Operationeel Overleg (SOO), Directeur Publieke Gezondheid (DPG) en twee GGD-medewerkers. Deze contouren Meerjarenagenda 2022-2025 dient als raamwerk voor het nieuwe bestuur.
Eerder is door het algemeen bestuur besloten (december 2020) dat de financiën de inhoud volgen en hiermee de Meerjarenagenda het kader is om het gesprek te starten over de financiën (groei of krimp van de inwonerbijdrage in samenhang met de uitkomsten van de kabinetsformatie).
De uitwerking van het Coalitieakkoord door de nieuwe bewindslieden van VWS op het thema publieke gezondheid wordt medio 2022 verwacht. Dan kan ook regionaal de discussie over de inhoud en financiën in samenhang gevoerd worden. Nadere keuzes voor 2023 kunnen dan worden gemaakt en het nieuwe bestuur kan samen met de nieuwe DPG de uitwerking daarvan ter hand nemen.
In het verlengde van de contouren Meerjarenagenda Publieke Gezondheid 2022-2025 is er voor 2022 ook een uitvoeringsplan opgesteld. Hiermee gaat de GGD samen met de gemeenten mee aan de slag. In de eerste bestuurscyclus van 2022 liggen de contouren van de Meerjarenagenda Publieke Gezondheid 2022-2025 en de uitvoeringsagenda 2022 ter besluitvorming voor.

Jaarverslag 2021 RIGG

De RIGG heeft in 2021 op het gebied van de Jeugdhulp voor de Groninger gemeenten de volgende taakgebieden ingericht en uitgevoerd:

1. Inkoop en contractmanagement

De RIGG heeft de maatregelen uit het adviesrapport 'De volgende stap' voor aanpassing en aanscherping van de huidige Open House methodiek in 2021 onderzocht. Voor het opschorten van de toetreding tot de Open House wordt een voorstel begin 2022 verwacht.

De reguliere werkzaamheden zoals de toetredingsronde en wijzigingen van de Open House en het voeren van de contractmanagementgesprekken, zijn in 2021 uitgevoerd. Er is inzet gepleegd op het versterken van de rol van gemeenten bij contractmanagement, op rechtmatigheidstrajecten en de invoering van het woonplaatsbeginsel. Ook is er vanuit Inkoop en Contractmanagement ondersteuning geboden aan de trajecten van de Uitvoeringsagenda en de Norm voor Opdrachtgeverschap en zijn enkele gemeenten geadviseerd bij de lokale inkoop.

2. Advies

De RIGG adviseert breed op verschillende dossiers en onderwerpen en aan de verschillende ketenpartners (zoals gemeenten, verwijzers en jeugdhulpaanbieders).
Belangrijke dossiers die voor de gemeenten in 2020 zijn gestart en in 2021 doorlopen, zijn de NvO (Norm voor Opdrachtgeverschap) en de Uitvoeringsagenda. Gemeenten trekken hierin gezamenlijk op, in beide dossiers is de RIGG betrokken. Reguliere inzet qua advisering vindt plaats op dossiers zoals:

- Aanbod LVB
- Monitoring van Spoed voor Jeugd
- Doorontwikkeling en sturing op Gespecialiseerde Instellingen (GI's)
- Lopende dossiers van grote jeugdhulpaanbieders met financiële of kwaliteitsvraagstukken
- Doorontwikkeling crisishulp

3. Monitoring

De doorontwikkeling van de monitoringstaak is een continu proces binnen de RIGG.
Ook in 2021 is er een toenemende vraag naar monitoring vanuit gemeenten en op dossiers zoals Spoed voor Jeugd, GI's en Jeugdhulp Plus. Monitoring speelt een belangrijke rol in het leren en verbeteren: de informatie die vanuit contractmanagement met gemeenten wordt gedeeld, geeft inzicht in en stimuleert veranderend verwijsgedrag.

4. Bijdrage aan de transformatie

De RIGG levert samen met de Transformatieagenda een bijdrage aan de transformatiebeweging door inzet op de volgende dossiers:

- Ontwikkeling gecombineerde kleinschalige voorzieningen (incl. deelname werkgroep)
- Expertteam: cyclus leren en verbeteren, bijdrage aan het Lerend landschap
- Deelname aan het projectteam Jeugd Expertise Netwerk Noord Nederland (JENN)
- Spoed voor Jeugd: monitoring, ontwikkeling Lerend landschap
- Actieve deelname als adviseur aan de werkgroepen van de verschillende ontwikkellijnen van de Transformatieagenda

5. Taken op het gebied van financiën, administratieve processen en ICT

De RIGG organiseert de routes en het knooppunt voor de administratieve en financiële processen tussen de Groninger gemeenten en de ruim 270 jeugdhulpaanbieders, waarbij zo'n 16.000 cliënten zijn betrokken. Via Suite4Jeugdzorg (S4JZ) vindt een efficiënte en effectieve data uitwisseling plaats die de basis is voor alle sturingsinformatie. De S4JZ maakt onderdeel uit van het applicatielandschap van de Groninger gemeenten. Naar aanleiding van het voornemen van de gemeente Groningen (2020) om het applicatie landschap te vernieuwen is het project Vernieuwing Administratie Sociaal Domein (VASD) in de loop van 2021 samen met de regio verder vormgegeven.
Verwacht wordt dat in 2022 een definitief besluit zal worden genomen over de vervanging van de S4JZ.
Een ander project waar de RIGG intensief bij betrokken is geweest, is de invoering van het woonplaatsbeginsel per 2022. De voorbereidingen zijn regionaal vanuit de RIGG geïnitieerd en gecoördineerd en met de gemeentelijke back offices afgestemd. De implementatie in onze regio is landelijk gezien succesvol geweest.

Jaarrekening 2021
Het resultaat van de gemeenschappelijke regeling PG&Z bedraagt € 150.000 positief. Het resultaat van de GGD is € 128.000 negatief en het resultaat van de RIGG is € 278.000 positief.
Het saldo van baten en lasten in 2021 bedraagt € 550.000 negatief. Dit negatieve saldo van baten en lasten wordt sterk beïnvloed door geplande uitgaven in het kader van het project aardbevingen van € 390.000, uitgaven voor het verbeteren van de managementinformatie van € 50.000 en uitgaven in het kader van organisatieontwikkeling van € 12.000. Het gaat in totaal om € 452.000 dat in 2021 wordt onttrokken aan de betreffende bestemmingsreserves. Daarnaast wordt er € 30.000 gedoteerd aan de bestemmingsreserve gezondheidsprofielen ter dekking van de kosten van het een keer in de vier jaar uitvoeren van de gezondheidsmonitor. Per saldo gaat het in 2021 om € 422.000,- dat aan de betreffende bestemmingsreserves wordt onttrokken.
Uitgaande van bovenstaande mutaties in de bestemmingsreserves is sprake van een gerealiseerd resultaat van € 128.000 negatief.

Het financiële resultaat bedrijfsvoering RIGG 2021 is € 278.000 hoger dan het begrote resultaat van € 0 (prognose in de winterbrief was € 225.000). Dit voordeel wordt als volgt veroorzaakt:
- Lagere lasten ad € 128.000,- (met name door lagere personele inzet en detachering en lagere IT-kosten)
- Hogere baten ad € 124.000,- (geen rekening was gehouden met de separate doorbelasting IT-kosten aan gemeenten (o.a. aanpassingen fusiegemeente)
- Onttrekking aan bestemmingsreserve ad € 26.000,-.

Begroting 2023
In de ontwerpbegroting van 2023 zijn buiten de indexatie en verwerking van opgezegde taken geen wijzigingen aangebracht ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2022. Er zijn geen nieuwe beleidsvoorstellen opgenomen.
Als gevolg van opgezegde taken in de afgelopen jaren is de financiële druk op de exploitatie van de GGD verder toegenomen, waardoor op voorhand geen bezuiniging is doorgevoerd in de ontwerpbegroting 2023. Mochten financiële effecten voor 2023 aan de orde zijn, dan zullen deze via een begrotingswijziging later alsnog in de begroting van 2023 worden verwerkt.

In 2023 ligt de focus van de RIGG vooral op het uitvoering geven aan het veranderplan 2022-2024. Dit plan is als uitloper van de uitvoeringsagenda in 2022 opgesteld na afstemming met de Groninger gemeenten. Naast de reguliere, bestaande taken zijn hier een aantal strategische dossiers en ontwikkelopgaven aan toegevoegd. Een deel van de uitwerking van deze ontwikkelopgaven is al in 2022 gestart en loopt ook daarna door. Dit vraagt extra inzet en capaciteit van de RIGG, hetgeen leidt tot een negatief begroot resultaat voor 2023 en 2024 van respectievelijk € 150.000 en € 154.000. Dit negatieve resultaat zal worden gedekt uit bestaande middelen (opgebouwde reserves).

Beoogd effect
Een belangrijk deel van de besluitvorming over de begroting en daarmee onlosmakelijk ook over de koers van de PG&Z, vindt plaats in het AB van de PG&Z. Elk van deelnemende gemeenten hebben hierin een stem. Met dit voorstel stelt de GR de raad van de gemeente Stadskanaal in de gelegenheid om een zienswijze in te brengen en via de inbreng van onze vertegenwoordiger in het AB, invloed uit te oefenen op de begroting en het beleid van PG&Z.

Argumenten
1. Het algemeen beeld van de jaarrekening en het jaarverslag 2021 is dat het - ondanks het tweede jaar van een zelfstandig functionerende GGD en de Coronacrisis - een goede verantwoording van de uitvoering door de GGD betreft. De extra inzet voor de Coronacrisis leiden niet tot extra kosten voor de deelnemende gemeenten. Het jaar 2021 sluit met een positief resultaat.
2. De jaarrekening en jaarverslag 2021 zijn voorzien van een goedkeurende verklaring van de accountant.
3. De ontwerpbegroting 2023 is, behoudens de indexatie een voortzetting van het ingezette beleid in voorgaande jaren en biedt de GR PG&Z de mogelijkheid de dienstverlening richting gemeenten binnen de gemaakte afspraken uit te voeren.

Aanpak/uitvoering/voortgang
Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr, artikel 35) en op grond van de Gemeenschappelijke regeling PG&Z (GR PG&Z art. 24 en 25) wordt de gemeenteraad de gelegenheid gegeven om op grond van de ontwerpbegroting 2022 en op de wijziging van de begroting 2021 PG&Z hun zienswijze kenbaar te maken. Hiervoor geldt een wettelijke termijn van acht weken. Een zienswijze kan worden ingediend tot uiterlijk maandag 13 juni. Dit met het oog op een tijdige voorbereiding van de DB-vergadering op 24 juni 2022. Conform de Wgr zal het algemeen bestuur de ontvangen zienswijzen betrekken bij de vaststelling van de begroting 2023 PG&Z.

Communicatie
Het DB van GR PG&Z wordt geïnformeerd over uw zienswijze. Zie bijlage 4.

Juridische consequenties
Met de toezending van de begrotingsstukken voldoet het AB van de PG&Z aan artikel 35 lid 1 van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen. Dit artikel bepaalt dat de begrotingsstukken voor commentaar aan de afzonderlijke raden van de deelnemende gemeente wordt gestuurd.

Kosten, baten, dekking en subsidies
Jaarrekening 2021 van de GR PG&Z
Jaarrekening 2021 van de GR PG&Z
Het deel van het exploitatieresultaat 2021 dat voor rekening van onze gemeente komt, is verantwoord in onze jaarrekening 2021.

Ontwerpbegroting 2023 van de GR PG&Z
In de ontwerpbegroting 2023 van de GR PG&Z is uitgegaan van een gewogen gemiddelde indexering voor 2023 van 3,81% zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 17 december 2021. De totale bijdrage voor de GR PG&Z is geraamd op € 1.169.900 waarvan € 941.200 betrekking hebben op de GGD en € 228.700 op de RIGG. Dit zal als volgt worden verwerkt in de gemeentelijke begroting 2023.

Tabel inwonersbijdrage

	2021	2022	2023
GGD			
1a Gezond en veilig opgroeien en JGZ	693.300	704.900	732.000
1b gezondheid beschermen en bevorderen	125.800	127.800	132.700
1c adviseren over gezonde wijken en steden	72.400	73.600	76.500
RIGG	215.200	220.300	228.700
Inwonersbijdrage	1.106.700	1.126.600	1.169.900

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR
Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Jaarverslag en Jaarrekening 2021 GR PG&Z - getekende versie
3. Ontwerpbegroting 2023 GR PG&Z
4. Brief aan het DB GR PG&Z m.b.t. raadsbesluit

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden	de heer K. Sloots
secretaris	burgemeester

LF/